

Jaarverslag Leerplicht

Schooljaar 2018-2019

**Delfzijl
Appingedam
Loppersum**

Inleiding

Het leerplichtjaarsverslag 2018-2019 dat wij u hierbij aanbieden is het jaarverslag voor de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum.

Leeswijzer

In dit verslag wordt inzicht gegeven in de cijfers van het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten over het schooljaar 2018-2019 in onze gemeenten.

Hoofdstuk 1	Schetsen we de beleidskaders	blz. 3
Hoofdstuk 2	De scholen en het aantal leer- en kwalificatieplichtigen op het primair-, voortgezet-, praktijk- en speciaal onderwijs	blz. 4
Hoofdstuk 3	Schoolverzuim	blz. 5
Hoofdstuk 4	Vrijstellingen	blz. 10
Hoofdstuk 5	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	blz. 12
	Samenstelling en taakverdeling team Leerplicht Lijst met afkortingen	blz. 13

1. Beleidskaders

1.1 Wettelijk kader

De Leerplichtwet (1969) is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten. De Leerplichtwet geeft aan de leerplichtambtenaar de bevoegdheden om op te treden als het dreigt mis te lopen in de schoolloopbaan van een leerling. Dit optreden kan gericht zijn op de ouders/verzorgers, de jongere zelf, hulpverlenende instanties of de school. Hieronder worden de diverse wettelijke taken die voortvloeien uit de Leerplichtwet weergegeven:

- Maatschappelijke zorgfunctie.
- Handhavende functie. Instrumenten die ingezet kunnen worden zijn Halt-afdoening, proces-verbaal en het inhouden van de kinderbijslag bij 16/17-jarigen, in samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank.

1.2 Passend onderwijs en jeugdzorg

Wet

Gemeenten en schoolbesturen hebben de verantwoordelijkheid de ondersteuning aan een kind of gezin af te stemmen met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning en werk en inkomen. Dit is omschreven in Artikel 2.2 3^e lid van de Jeugdwet;

Artikel 17b Wet op het voortgezet onderwijs en

Artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs

De school is een belangrijke plek om problemen vroeg te signaleren, zodat snel en adequaat lichte zorg verleent kan worden en voorkomen kan worden dat problemen escaleren. Zorg in en om school vormt een van de pijlers om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan.

1.3 Doelgroep

De gemeente is verantwoordelijk voor alle leerplichtige inwoners in haar gemeente. De leerplicht begint vanaf het moment dat een leerling vijf jaar wordt, maar de meeste kinderen gaan al naar school als ze vier jaar oud zijn. De volledige leerplicht duurt tot en met het schooljaar waarin de leerling zestien wordt. Daarna gaat de leerplicht over in de kwalificatieplicht. Dit is de plicht voor alle leerlingen tot 18 jaar om minimaal een diploma op vwo, havo of mbo 2-niveau te halen. Daarnaast worden jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie gestimuleerd te leren, te werken of een combinatie daarvan.

1.4 Uitgangspunt

Het uitgangspunt is om optimale ontwikkelingskansen te bieden voor alle kinderen en jongeren in onze gemeenten, zodat zij in de toekomst volwaardig aan onze samenleving kunnen deelnemen. Schoolverzuim kan een signaal zijn dat er iets met het kind of de directe leefomgeving van het kind aan de hand is. Het is daarom van belang dat de leerplichtambtenaar in een zo vroeg mogelijk stadium melding krijgt van verzuim, zodat tijdig actie kan worden ondernomen.

2. Scholen en leerlingen in de DAL- gemeenten

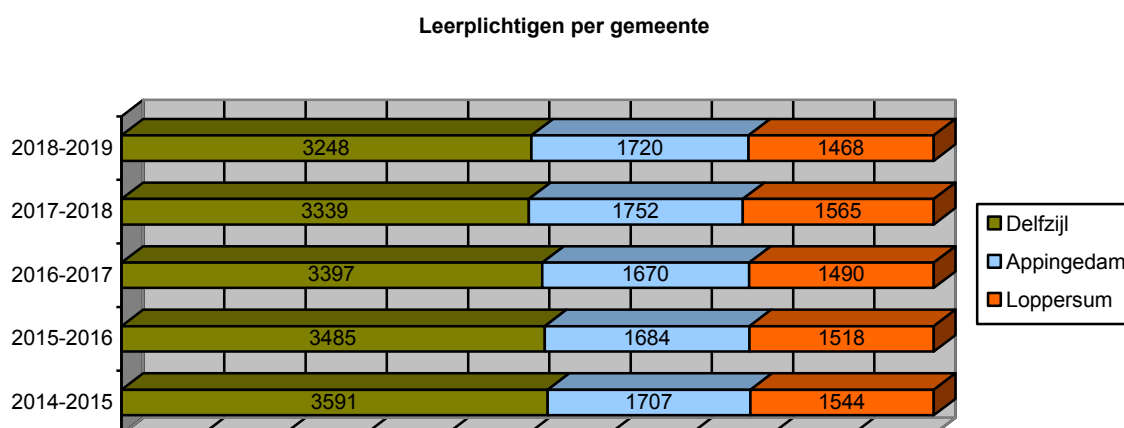
2.1. Aantal scholen / locaties.

In onderstaand overzicht het aantal scholen in de DAL- gemeenten.

<i>Scholen</i>	<i>Delfzijl</i>	<i>Appingedam</i>	<i>Loppersum</i>	<i>Totaal</i>
Openbaar basisonderwijs	10	2	5	17
Bijzonder basisonderwijs	5	2	3	10
SBO / RENN4	-	2	-	2
Voortgezet Onderwijs	2	2	-	4
MBO	1	1	-	2
Totaal	18	9	8	35

2.2. Aantal leerplichtige leerlingen.

Aantal Leer- en kwalificatieplichtigen, leerlingen van 5 tot en met 17 jaar ingeschreven in de gemeentelijke Basisadministratie Registratie Personen. Peildatum 1 oktober 2018 van het schooljaar.

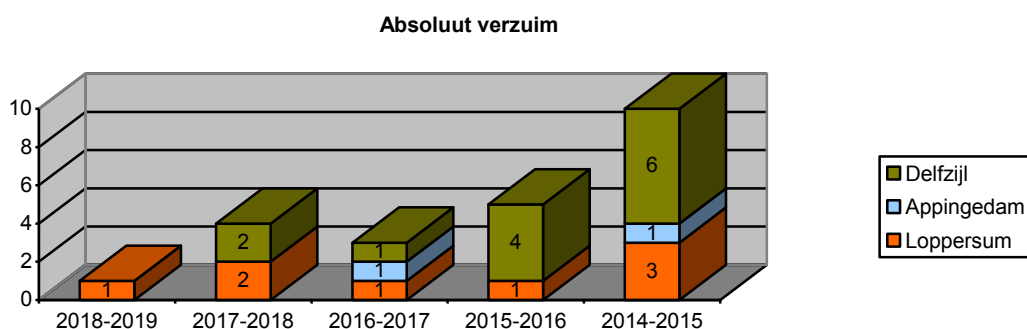

3. Schoolverzuim

Bij schoolverzuim maken we onderscheid tussen absoluut schoolverzuim en relatief schoolverzuim. Handhaving van de Leerplichtwet (1969) is alleen mogelijk als de scholen verzuim ook daadwerkelijk melden. Dit is niet altijd het geval en wordt soms veroorzaakt door een niet consequente registratie van aan- en afwezigheid. Het afgelopen schooljaar was er tevens sprake van technische aanpassingen in registratiesystemen, waardoor een goede registratie van aan- en afwezigheid niet gedurende het gehele schooljaar kon worden gegarandeerd.

3.1 Absoluut verzuim:

Van absoluut schoolverzuim is sprake als een leerplichtige leerling niet staat ingeschreven bij een erkende school of onderwijsinstelling. Ouders zijn verplicht hun leerplichtig kind in te schrijven bij een school of onderwijsinstelling. In het schooljaar 2018-2019 was in totaal 1 keer sprake van absoluut verzuim. Het betrof 1 leerplichtige leerling uit de gemeente Loppersum.

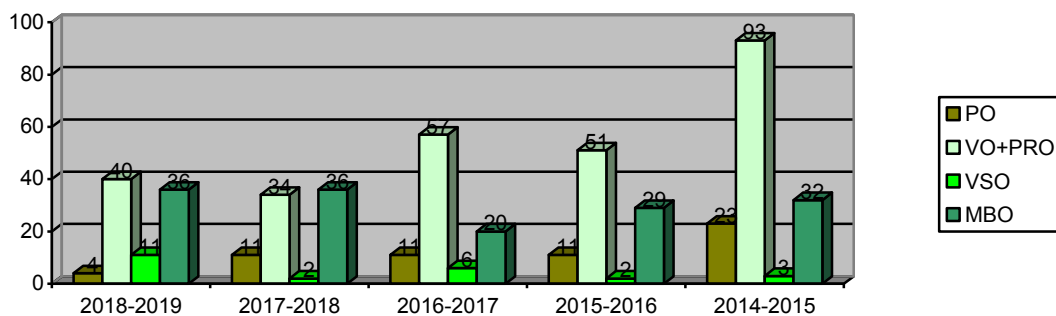
3.2 Relatief verzuim:

Van relatief verzuim is sprake als een leerplichtige leerling, die bij een school staat ingeschreven zonder dat hiervoor toestemming is verleend, leestijd verzuimt van 16 uur in 4 weken. Scholen voor voortgezet onderwijs doen de melding van verzuim via het verzuimloket van DUO. Scholen voor primair onderwijs zijn nu ook aangesloten bij DUO maar in de praktijk melden zij het verzuim van hun leerlingen nog rechtstreeks aan de leerplichtambtenaar. Voor een leerling kunnen er meerdere meldingen zijn gedaan.

Het relatief verzuim, in de kolom VO+PRO, is in de gemeenten Appingedam en Delfzijl gestegen. De gemeente Loppersum laat een lichte daling zien.

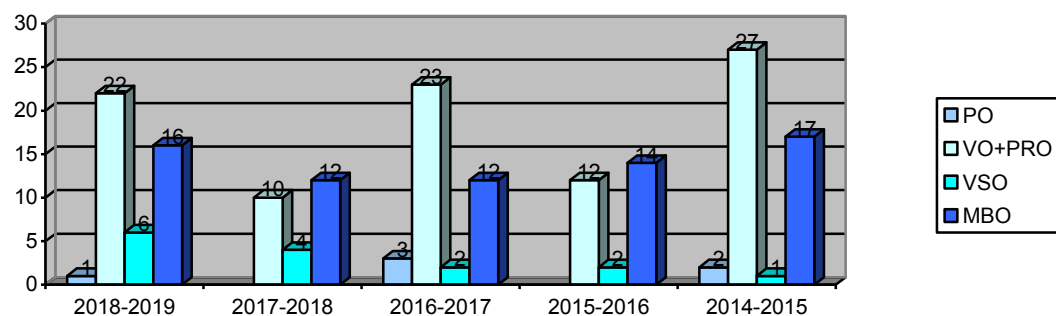
In het MBO daarentegen is het relatief verzuim ongeveer gelijk gebleven en dit is een gevolg van het frequent aandacht hebben voor verzuim, de redenen van verzuim en een meer integrale aanpak vanuit school en gemeente. Hierdoor wordt er beter gemeld. In het geheel is sprake van een gelijkblijvend relatief verzuim (152 in 2017-2018 en 153 in 2018-2019) maar er zijn niet te verklaren verschillen per woongemeente.

Relatief verzuim Delfzijl

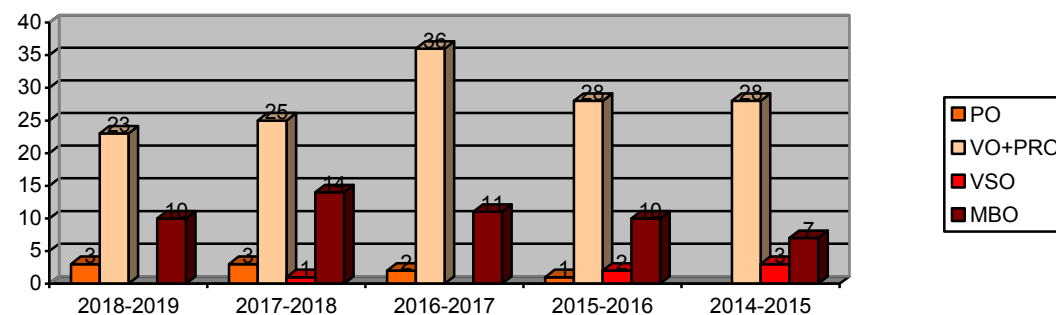
Totaal:	91	83	94	84	151
----------------	----	----	----	----	-----

Relatief verzuim Appingedam

Totaal:	45	26	40	28	47
----------------	----	----	----	----	----

Relatief verzuim Loppersum

Totaal:	36	43	49	41	38
----------------	----	----	----	----	----

3.3 Langdurig relatief verzuim (thuiszitters):

Definitie

Een langdurig relatief verzuimer (thuiszitter) is een leerplichtige leerling tussen de 5 en 16 jaar of een leerling van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs.

Toelichting:

1. Kinderen die (waarschijnlijk) naar een medisch kinderdagverblijf zullen gaan, maar dat effectief nog niet doen worden aangemerkt als thuiszitter, tenzij ze wel op een school ingeschreven staan.
2. Kinderen die een beroep hebben gedaan op artikel 5 sub a of 5 sub b en op grond daarvan ontheven zijn van de verplichting tot inschrijven, vallen niet onder de thuiszitterdefinitie.
3. Thuiszitters waarmee al wel activiteiten gericht op terugkeer naar school worden ondernomen maar die feitelijk nog niet – naar vermogen – volledig aan het onderwijs deelnemen, tellen we hier niet als thuiszitter.

Langdurige afwezigheid wegens ziekte valt niet onder de definitie van 'thuiszitter'.

Bij deze leerlingen (thuiszitters) is vaak sprake van angsten en/of stoornissen zoals ASS of ADHD of verslaving (o.a. gameverslaving) en soms is sprake van een combinatie van factoren, waarbij ook de thuissituatie een rol speelt. In bijna alle gevallen is de hulpverlening betrokken.

Onderstaand een opsomming van het langdurig relatief verzuim per gemeente op grond van de desbetreffende definitie.

Langdurig Relatief verzuim Delfzijl	Begin schooljaar	Nieuwe gevallen daarna	Opgelost
2018 - 2019	7	2	7
2017 - 2018	2	9	6
2016 - 2017	2	8	4
2015 - 2016	-	11	1
2014 - 2015	1	1	1

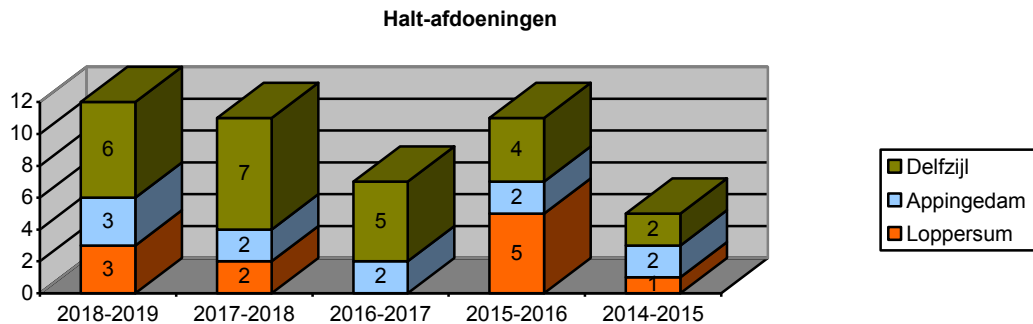
Langdurig Relatief verzuim Appingedam	Begin schooljaar	Nieuwe gevallen daarna	Opgelost
2018 - 2019	2	7	7
2017 - 2018	4	8	9
2016 - 2017	1	6	3
2015 - 2016	1	8	3
2014 - 2015	3	7	9

Langdurig Relatief verzuim Loppersum	Begin schooljaar	Nieuwe gevallen daarna	Opgelost
2018 - 2019	1	5	2
2017 - 2018	2	8	4
2016 - 2017	1	7	1
2015 - 2016	2	5	4
2014 - 2015	2	2	3

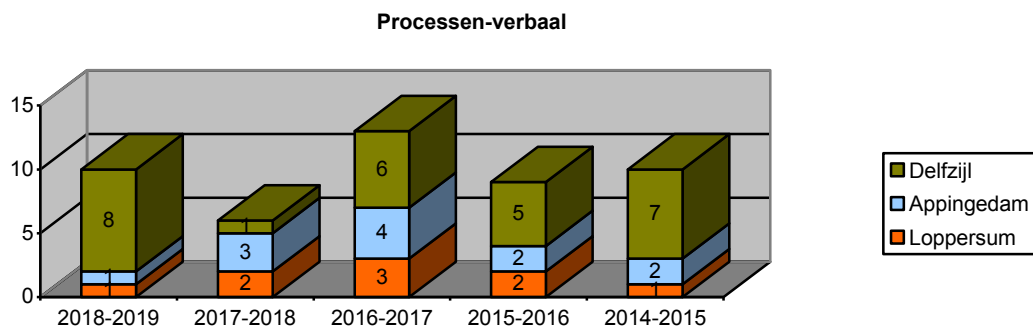

3.4 Halt–afdoening schoolverzuim en processen-verbaal

Het project **Halt** is ontwikkeld als alternatief voor vervolging door justitie. Het doel van het project is stoppen en voorkomen van spijbelen. Een Halt-afdoening kan worden ingezet voor een leerling in de leeftijd van 12 tot 17 jaar die geregistreerd staat als matige spijbelaar. Het aantal Halt-afdoeningen is voor leerlingen uit Loppersum en Appingedam met elk 1 toegenomen en voor Delfzijl met 1 afgenomen.

Een **proces-verbaal** is een handhavingsmiddel bij hardnekkig verzuim, waarbij waarschuwingen (mondeling en schriftelijk) en meerdere gesprekken met leerlingen, ouders en ook keten-partners en eventueel een Halt afdoening niet tot een oplossing hebben geleid. Na het opmaken van een proces-verbaal, door de leerplichtambtenaar, wordt deze naar het Openbaar Ministerie verzonden. Daar wordt de leerling besproken in het Leerplicht Casus Overleg het LPCO. Het LPCO is een overlegorgaan tussen het OM, politie, CJG's / Wijkteams, de Raad voor de Kinderbescherming en een leerplichtambtenaar vanuit de RMC regio 2 Noord Groningen. Het doel van het LPCO is om een snelle, samenhangende en effectieve reactie op strafbaar gedrag van jeugdigen mogelijk te maken en zo bij te dragen aan het voorkomen van recidive. Als dit niet meer mogelijk is, wordt er voor gekozen dat een leerling zich bij de kantonrechter moet verantwoorden. De opgelegde straf bestaat dan meestal uit een (deels voorwaardelijk) taakstraf en begeleiding door de jeugdreclassering.

Voor de gemeenten Appingedam en Loppersum zijn de processen-verbaal afgenomen wat er op kan wijzen dat vroegtijdig met ouders en leerling is gesproken en een oplossing kon worden gezocht, waardoor het nog zonder of met een Halt-afdoening kon worden afgedaan. Het opmaken van een proces-verbaal vindt alleen plaats als er sprake is van onwilligheid en op geen enkele wijze medewerking willen verlenen aan oplossing van de geconstateerde problematiek. Voor de gemeente Delfzijl is het aantal processen-verbaal met 7 toegenomen. Dit kan o.a. verklaard worden door het feit dat een aantal Halt-afdoeningen negatief is afgesloten, waarna er alsnog een proces-verbaal opgemaakt dient te worden. Daarnaast zijn een aantal leerlingen die in het schooljaar 2017/2018 al op hun verzuim zijn aangesproken blijven verzuimen. Met als gevolg dat tegen hun een proces-verbaal is opgemaakt.

4. Vrijstellingen

Als een leerling niet in staat blijkt te zijn om volledig dagonderwijs aan een school te volgen, kunnen ouders een verzoek doen om vrijstelling op grond van:

- Artikel 3 sub a, vervangende leerplicht vanaf 14 jaar.
- Artikel 3 sub b, vervangende leerplicht laatste schooljaar van de volledige leerplicht.
- Artikel 11 sub c, betreft een tuchtmaatregel waarbij de toegang tot de school is ontzegd.
- Artikel 11 sub d, vrijstelling indien blijkt dat de jongere wegens ziekte verhinderd is de school c.q. onderwijsinstituut te bezoeken.
- Artikel 11 sub g, vrijstelling wegens andere gewichtige omstandigheden.
- Artikel 15, vrijstelling wegens volgen ander onderwijs.

Ouders/verzorgers kunnen een beroep doen op:

- Artikel 5 sub a, vrijstelling indien de leerling op lichamelijke of psychische gronden niet in staat is om tot een school c.q. instelling te worden toegelaten.
- Artikel 5 lid b, vrijstelling wegens overwegend bezwaar tegen de richting van het onderwijs binnen een redelijke afstand van hun huis. De LPA gaat na of het inderdaad gaat om een richtingsbezwaar en niet om bv. opvoedkundige- of onderwijskundige bezwaren. Er mag dus niet inhoudelijk getoetst worden. Dit is voorbehouden aan de rechter.
- Artikel 5 lid c, vrijstelling indien de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland is ingeschreven en deze inrichting regelmatig bezoekt. Voor 1 juli van het nieuwe schooljaar dienen ouders daartoe een verzoek in te dienen.

Onderstaand een opsomming van de verleende vrijstellingen per gemeente op grond van het desbetreffende wetsartikel.

Vrijstellingen Delfzijl	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
artikel 3 sub a	-	-	-	-	-
artikel 3 sub b	-	-	-	-	1
artikel 5 sub a	3	9	9	13	9
artikel 5 sub b	-	-	-	1	-
artikel 5 sub c	4	4	4	3	3
artikel 11, sub c	-	-	-	-	-
artikel 11, sub d	-	-	-	-	-
artikel 11, sub g	-	-	-	-	-
artikel 15	-	-	-	-	-
Totaal	7	13	13	17	13

Vrijstellingen Appingedam	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
artikel 3 sub a	-	-	-	-	-
artikel 3 sub b	-	-	-	1	-
artikel 5 sub a	5	5	6	5	2
artikel 5 sub b	-	-	-	-	-
artikel 5 sub c	-	1	1	-	-
artikel 11, sub c	-	-	-	-	-
artikel 11, sub d	-	-	-	-	-
artikel 11, sub g	-	-	-	-	-
artikel 15	-	-	-	-	-
Totaal	5	6	7	6	2

Vrijstellingen Loppersum	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
artikel 3 sub a	-	-	-	1	-
artikel 3 sub b	-	1	-	-	1
artikel 5 sub a	5	5	7	8	7
artikel 5 sub b	-	-	1	1	1
artikel 5 sub c	-	-	-	-	-
artikel 11, sub c	-	-	-	-	-
artikel 11, sub d	-	-	-	-	-
artikel 11, sub g	-	-	-	-	-
artikel 15	-	-	-	-	-
Totaal	5	6	8	10	9

5. Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)

De leerplichtambtenaren dragen de voortijdig schoolverlaters, vsv'ers van 18 jaar en ouder, over aan het RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaters) voor verdere begeleiding.

Onze DAL gemeenten maken onderdeel uit van RMC regio Noord Groningen (regio 02) samen met de gemeenten De Marne, Winsum, Bedum en Eemsmond. De gemeente Delfzijl is aangewezen als centrum- en contactgemeente voor deze regio. Zij brengt jaarlijks door middel van een effectrapportage verslag uit aan de minister.

In de regio Noord Groningen werken de gemeenten sinds 2002 volgens het zgn. "Waddenmodel". Dit model kent vier uitgangspunten. Een startkwalificatie gaat boven werk, werk gaat boven een uitkering, de leerplichtambtenaren zijn verantwoordelijk voor de sluitende aanpak naar een startkwalificatie en de samenwerkende partners op de Werkpleinen zorgen voor de sluitende aanpak naar werk.

Het RMC heeft een eigen jaarverslag, welke 3 à 4 maanden na afloop van het kalenderjaar wordt gepubliceerd.

Voor vragen kunt u contact opnemen met een van de medewerkers.

Afdeling Publiekszaken

Team Leerplicht / RMC

Erika Kleiker

Leerplichtambtenaar voor alle leerlingen van 5 - 18 jaar woonachtig in de gemeente Appingedam.

e.kleiker@delfzijl.nl

0596-639117

Petra Struijs

Leerplichtambtenaar voor alle leerlingen van 5 - 18 jaar woonachtig in de gemeente Loppersum en alle leerlingen van 5 - 12 jaar woonachtig in de gemeente Delfzijl die het bijzonder- en speciaal basisonderwijs bezoeken.

p.struijs@delfzijl.nl

0596-639178

Herman Bakker

Leerplichtambtenaar voor alle leerlingen van 12 - 18 jaar woonachtig in de gemeente Delfzijl en alle leerlingen van 5 - 12 jaar woonachtig in de gemeente Delfzijl die het openbaar basisonderwijs bezoeken.

hp.bakker@delfzijl.nl

0596-639110

Lijst met afkortingen

RMC	- Regionaal Meld- en Coördinatie punt Voortijdig Schoolverlaten
LPA	- Leerplichtambtenaar
OM	- Openbaar Ministerie
PV	- Proces-verbaal
Halt	- Het alternatief voor vervolging door justitie
SK	- Startkwalificatie
VSV'ers	- Leerlingen die Voortijdig School Verlaten (zonder startkwalificatie)
PO	- Primair Onderwijs
SBO	- Speciaal Basis Onderwijs
VO	- Voortgezet Onderwijs
VMBO	- Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
PRO	- Praktijk Onderwijs
LWOO	- Leerwegondersteunend Onderwijs
VSO	- Voortgezet Speciaal Onderwijs
RENN4	- Regionaal Expertisecentrum Noord Nederland
MBO	- Middelbaar Beroeps Onderwijs
HAVO	- Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
VWO	- Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
DUO	- Dienst Uitvoering Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs
AKW	- Algemene Kinderbijslag Wet
WPO	- Wet op het Primair Onderwijs
WVO	- Wet op het Voortgezet Onderwijs